

Sygn. akt VIII U 190/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Gawlik
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2014 r. w Gliwicach

sprawy K. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 20 grudnia 2013 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ubezpieczonej przyznaje prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach począwszy od 1 grudnia 2013r.;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonej kwotę 180zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.

(-) SSO Maria Gawlik

Sygn. akt. VIII U 190/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. zaskarżoną decyzją z dnia 20 grudnia 2013r., odmówił ubezpieczonej K. R. prawa do emerytury w oparciu o przepis art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: z 2009r. Dz.U. nr 153, poz. 1227), ponieważ nie udowodniła ona 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A, a jedynie 9 lat, 9 miesięcy i 24 dni takiej pracy.

W odwołaniu do Sądu ubezpieczona K. R. domaga się zmiany zaskarżonej decyzji przez przyznanie jej prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach uzasadniając, że przez okres zatrudnienia od

1 października 1980r. do 18 stycznia 1989r. w Odlewni (...) w G. wykonywała prace w warunkach szczególnych wymienione w wykazie A i tym samym spełnia warunki do przyznania prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając odwołanie Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Ubezpieczona K. R., urodzona (...) w dniu 9 grudnia 2013r. złożyła wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 60 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczona 55 lat ukończyła 10 lipca 2010r.

Skarżąca, na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 20 lat, z tym że wykazała jedynie 9 lat, 9 miesięcy i 24 dni okresów pracy w szczególnych warunkach wymienionej w wykazie A.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych, pracy wykonywanej w okresie od 1 października 1980r. do 18 stycznia 1989r. w kolejno na stanowiskach operatora linii obróbki blach i taśm, walcownika i operatora walcarki w Odlewni (...) w G., ponieważ w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach stanowiska pracy nie zostały określone ściśle według wykazu tj. działu, pozycji i punktu zarządzenia resortowego. Nadto ZUS podniósł, że w aktach brak informacji, czy (...) S.A. jest następcą prawnym Odlewni (...) w G..

W toku procesu Sąd ustalił, iż w czasie zatrudnienia w Odlewni (...) w G., w spornym okresie od 1 października 1980r. do 18 stycznia 1989r. ubezpieczona będąc zatrudnioną kolejno na stanowiskach: operatora linii obróbki blach i taśm od 1 października 1980r. do 31 sierpnia 1982r., walcownika od 1 września 1982r. do 30 czerwca 1983r. i operatora walcarki od 1 lipca 1983r. do 18 stycznia 1989r. faktycznie przez cały okres zajmowała się walcowaniem blach. Pracę wykonywała na wydziale tłoczni. Zmiany nazw stanowisk pracy ubezpieczonej w spornym okresie były związane z możliwością podwyższania wynagrodzenia za pracę. Odwołująca przez cały sporny okres wykonywała ten sam rodzaj pracy.

W spornych okresach zatrudnienia w Odlewni (...) w G. do obowiązków K. R. należało przygotowanie blachy do walcowania poprzez jej cięcie na pasy, po czym przenosiła tak przygotowane blachy na swoje stanowisko pracy, gdzie przystępowała do ich walcowania. Blachy były dostarczane przez wydział blacharni. Skarżąca pracowała na hali, gdzie była narażona na hałas pochodzący z tłoczarki znajdującej się przy stanowisku pracy skarżącej.

Pracę wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie była kierowana do innych prac.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: wyjaśnień odwołującej (zapis rozprawy z dnia 17 czerwca 2014r. 3 min. 34 sek. – 25 min. 37 sek. i z dnia), zeznań świadków: J. B., G. S. i W. S. (zapis rozprawy z dnia 2 września 2014r. 6 min. 6 sek. – 1 godz. 3 min. 13 sek.), a także akt emerytalnych świadków: J. B., G. S. i W. S. oraz akt emerytalnych ubezpieczonej dołączonych do sprawy.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i wyjaśnieniom ubezpieczonej, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają. Należy również podkreślić, że zarówno świadek, jak i sama ubezpieczona precyzyjnie i w sposób nie budzący najmniejszej wątpliwości określili charakter pracy odwołującej.

Dodatkowo świadkowie, którzy byli współpracownikami odwołującej – J. B. i G. S. i przełożony ubezpieczonej - W. S. są uprawnieni do emerytur z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet
2. ma wymagany 20 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, określone zostały prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. W myśl punktu 11 działu III wykazu A określającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, a stanowiącego Załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do takich prac należy:

„obsługa walcarek i ciągarek oraz urządzeń pomocniczych w walcowni i ciągarni”.

Natomiast jak stanowi § 1, ust 1 i 2 rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy ubezpieczona spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych po ukończeniu 55 roku życia.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według art. 184 jest spełnienie przesłanki stażu przed dniem 1 stycznia 1999r. Brak w treści art. 184 przesłanki końcowej daty spełnienia pozostałych warunków nabycia uprawnień

emerytalnych (tj. na dzień 31 grudnia 2008r.) powoduje, że ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. oraz nieprzystąpieniu do OFE albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaj prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Zdaniem Sądu praca ubezpieczonej K. R. w spornym okresie od 1 października 1980r. do 18 stycznia 1989r. w Odlewni (...) w G. była pracą wymienioną w wykazie A dziale III pod poz. 11 załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego (Dz.U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.), określającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Według oceny Sądu postępowanie dowodowe w przedmiotowej sprawie wykazało w sposób jednoznaczny, że ubezpieczony K. R. spełnia wszystkie przesłanki określone w powołanych wyżej przepisach, pozwalające na przyznanie jej prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, bowiem bez wątplenia przed dniem 1 stycznia 1999r. co najmniej przez okres 15 lat wykonywała prace w szczególnych warunkach – wraz z okresami uznanymi przez organ rentowy - pozostałe warunki wynikające z treści art. 184 w związku z 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227) są niesporne.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w punkcie pierwszym wyroku. O kosztach orzeczonego po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 12 ust 2 i § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

SSO Maria Gawlik